

T.C.
SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

BOĞAZIÇI ÜNİVERSİTESİ

2021 YILI SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Eylül 2022

Tel : 90 (312) 295 30 00
Fax : 90 (312) 295 48 00

www.sayistay.gov.tr
sayistay@sayistay.gov.tr

İnönü Bulvarı No: 45
06520 Balgat-Çankaya/ANKARA

İÇERİK

BOĞAZIÇI ÜNİVERSİTESİ 2021 YILI DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU	1
BOĞAZIÇI ÜNİVERSİTESİ DÖNER SERMAYE İŞLETMESİ 2021 YILI DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU	24
BOĞAZIÇI ÜNİVERSİTESİ SOSYAL TESİS 2021 YILI DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU	39

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

BOĞAZIÇI ÜNİVERSİTESİ

2021 YILI DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ.....	1
2.	KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU.....	9
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	9
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	9
5.	İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	10
6.	DENETİM GÖRÜŞÜ.....	11
7.	DENETİM BULGULARI.....	12

TABLolar LİSTESİ

Tablo 1: Akademik ve İdari Birimler	2
Tablo 2: İdari Personel Kadro Durumu	3
Tablo 3: Akademik Personel Kadro Durumu	4
Tablo 4: 2021 Mali Yılı Bütçe Giderleri ve Ödenekler Tablosu.....	5
Tablo 5: 2021 Mali Yılı Bütçe Gelirleri Tablosu	6
Tablo 6: Bütçe Giderlerinin 3 Yıllık (2019-2021) Seyri	6
Tablo 7: Bütçe Gelirlerinin 3 Yıllık (2019-2021) Seyri.....	6
Tablo 8: 2021 Yılı Faaliyet Sonuçları (TL)	7
Tablo 9: Doğrudan Teminle Yapılan İşler Tablosu	17

KISALTMALAR

BKMYS : Bütünleşik Kamu Mali Yönetimi Bilgi Sistemi

YÖK : Yükseköğretim Kurulu

BAP : Bilimsel Araştırma Projeleri

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

B. Diğer Bulgular

1. Yabancı Uyruklu Öğretim Görevlilerine İdari Görev Verilmesi
2. Kandilli Rasathanesi ve Deprem Araştırma Enstitüsü Ağ Güvenlik Duvarı Sistemi ve Yazılım Donanımı Sistemi Alımının Açık İhale Usulü Yerine Pazarlık Usulü ile Yapılması
3. Temel İhale Usulleriyle Yapılması Gereken İşlerin Doğrudan Temin Yöntemiyle Parçalara Bölünerek Yapılması
4. Muhasebe Birimleri Arası İşlemler Hesabının Yanlış Kullanılması
5. Bilimsel Araştırma Projeleri İçin Verilen Destekler Kapsamında Mevcut İmkanlar Varken Elektronik Cihaz Alımı Yapılması

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Anayasa'nın 130'uncu maddesinde, çağdaş eğitim-öğretim esaslarına dayanan bir düzen içinde milletin ve ülkenin ihtiyaçlarına uygun insan gücü yetiştirmek amacı ile ortaöğretime dayalı çeşitli düzeylerde eğitim-öğretim, bilimsel araştırma, yayın ve danışmanlık yapmak, ülkeye ve insanlığa hizmet etmek üzere çeşitli birimlerden oluşan kamu tüzelkişiliğine ve bilimsel özerkliğe sahip üniversitelerin Devlet tarafından kanunla kurulması öngörülmüştür.

Boğaziçi Üniversitesi; 1961 Anayasası'nın 120'nci maddesinde yer verilen üniversitelerin ancak Devlet eliyle ve kanunla kurulacağı hükmüne istinaden 25.08.1971 tarihinde Millet Meclisi, 09.09.1971 tarihinde ise Senato tarafından kabul edilen Boğaziçi Üniversitesi Kuruluş Kanunu ile faaliyete geçmiştir.

Boğaziçi Üniversitesi'nde hali hazırda 6 fakülte, 2 yüksekokul, 6 enstitü, 32 adet uygulama ve araştırma merkezi bulunmaktadır. Eğitim, fen, mühendislik, hukuk, iletişim, iktisat alanlarında eğitim - öğretime devam eden Üniversitede, 2021 yılsonu itibarıyla toplam 14.759 öğrenci, 319 yabancı uyruklu öğrenci ve 940 öğretim elemanı bulunmaktadır.

Yükseköğretimin amaç ve ilkeleri, yükseköğretim kurumlarının ve üst kuruluşlarının teşkilatlanma, işleyiş, görev, yetki ve sorumlulukları ile eğitim-öğretim, araştırma, yayın, öğretim elemanları, öğrenciler ve diğer personel ile ilgili esaslar 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'yla düzenlenmiştir.

Bu Kanun'un 12'nci maddesinde Yükseköğretim Kurumlarının görevleri sayılmakta olup bu görevler; toplumun ihtiyaçları, kalkınma planları ilke ve hedeflerine uygun bilimsel eğitim-öğretim, araştırma, yayım ve danışmanlık yapmak, bu ilke ve hedefler doğrultusunda insangücü yetiştirmek, toplumun özellikle sanayileşme ve tarımda modernleşme alanlarında eğitilmesini sağlamak, üretimde artışı sağlayacak uygulamalı çalışmalarda bulunmak, bu amaçla döner sermaye işletmelerini kurmak ve bu faaliyetlerin geliştirilmesine ilişkin gerekli düzenlemeleri yapmak olarak özetlenebilir.

Yükseköğretim kurumları için temel mevzuat 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu ve 2914 sayılı Yükseköğretim Personel Kanunu'dur. Bunların dışında üniversitelerin faaliyetlerini yürütürken tabi oldukları mevzuat ise başta 2809 sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanunu, 3843 sayılı Yükseköğretim Kurumlarında İkili Öğretim Yapılması, 2547 sayılı

Yükseköğretim Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi ve Bu Kanuna Bir Ek Madde Eklenmesi Hakkında Kanun olmak üzere, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu, 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu, 4857 sayılı İş Kanunu, 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu ve 6245 sayılı Harcırah Kanunu ile diğer ilgili mevzuattır.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

Boğaziçi Üniversitesi akademik ve idari birimlerden oluşmaktadır.

Akademik yapısı Fakülte Dekanlıkları, Yüksekokul Müdürlükleri, Enstitü Müdürlükleri ile Araştırma ve Uygulama Merkezlerinden oluşmaktadır.

Üniversitenin idari yapısında ise; Rektör, Senato, Üniversite Yönetim Kurulu, Rektör Yardımcıları, İç Denetim Birimi, Etik Kurulları, Koordinatörlükler, Uygulama ve Araştırma Merkezleri, Bilimsel Araştırma Birimi, Genel Sekreterlik, Genel Sekreter Yardımcıları, Daire Başkanlıkları ve Şube Müdürlükleri ile Hukuk Müşavirliği ve Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü ve Sosyal Tesis İşletmesi bulunmaktadır.

Üniversitenin üst yöneticisi olan Rektör Cumhurbaşkanı tarafından, dekanlar ise Yükseköğretim Kurulunca atanmaktadır.

Üniversitenin akademik karar organı Senato olup; Üniversite Yönetim Kurulu ise idari faaliyetlerde Rektöre yardımcı olmaktadır.

Boğaziçi Üniversitesi bünyesinde 6 fakülte, 2 yüksekokul, 6 enstitü bulunmaktadır. Boğaziçi Üniversitesi eğitim ve öğretim faaliyetlerini Güney Kampüs, Kuzey Kampüs, Hisar Kampüs, Uçaksavar Kampüs, Kilyos Kampüs ve Kandilli Kampüs olmak üzere toplam 6 kampüste yürütmektedir.

Boğaziçi Üniversitesi akademik ve idari birimlerine ilişkin teşkilat şeması aşağıdaki gibidir.

Tablo 1: Akademik ve İdari Birimler

I. İdari Birimler	II. Akademik Birimler
<ul style="list-style-type: none">• Rektör• Rektör Yardımcıları	<ul style="list-style-type: none">• Fakülteler➤ Eğitim Fakültesi

<ul style="list-style-type: none"> • Genel Sekreterlik • İç Denetim Birimi • Hukuk Müşavirliği • Daire Başkanlıkları 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ <u>Fen-Edebiyat Fakültesi</u> ➤ Hukuk Fakültesi ➤ <u>İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi</u> ➤ İletişim Fakültesi ➤ <u>Mühendislik Fakültesi</u>
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Bilgi İşlem Daire Başkanlığı ➤ İdari ve Mali İşler Daire Başkanlığı ➤ Kütüphane Dokümantasyon Daire Başkanlığı ➤ Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı ➤ Personel Daire Başkanlığı ➤ Sağlık Kültür Spor Daire Başkanlığı ➤ Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı ➤ Yapı İşleri Teknik Daire Başkanlığı 	<ul style="list-style-type: none"> • Enstitüler: ➤ <u>Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi Enstitüsü</u> ➤ <u>Biyomedikal Mühendisliği Enstitüsü</u> ➤ <u>Çevre Bilimleri Enstitüsü</u> ➤ <u>Fen Bilimleri Enstitüsü</u> ➤ <u>Kandilli Rasathanesi ve Deprem Araştırma Enstitüsü</u> ➤ <u>Sosyal Bilimler Enstitüsü</u>
<ul style="list-style-type: none"> • Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü • Fakülte, Yüksek Okul ve Meslek Yüksek Okul Sekreterlikleri • Bilimsel Araştırma Projeleri Koordinasyon Birimi • Basın-Yayın ve Halkla İlişkiler Müdürlüğü 	<ul style="list-style-type: none"> • Yüksekokullar ➤ Uygulamalı Bilimler Yüksekokulu ➤ <u>Yabancı Diller Yüksekokulu</u> <p>Uygulama ve Araştırma Merkezleri (32 adet)</p>

Üniversitede 2021 yılsonu itibariyle akademik ve idari personel sayısı toplam 2122'dir.

Bu personelden 841 kadrolu akademik personel, 82 yabancı uyruklu sözleşmeli akademik personel, 764 idari personel, 24 sözleşmeli idari personel, 410 sürekli işçi ve 1 geçici işçi kadrosunda idari personel bulunmaktadır

Tablo 2: İdari Personel Kadro Durumu

Sınıfı	Dolu	Boş	TOPLAM
Genel İdare Hizmetleri	385	224	609
Sağlık Hizmetleri	18	35	53
Teknik Hizmetleri	255	124	379
Avukatlık Hizmetleri	1	1	2
Eğitim-Öğretim Hizmetleri	9	3	12
Yardımcı Hizmetler	96	81	177
Toplam	764	468	1232

Tablo 3: Akademik Personel Kadro Durumu

Ünvan	Kadroların Doluluk Durumu			İstihdam Şekli	
	Dolu	Boş	Toplam	Tam zamanlı	Yarı zamanlı
Profesör	190	51	241	190+ 9 (Yabancı Uyraklu)	76
Doçent	105	163	268	105 + 9 (Yabancı Uyraklu)	18
Dr. Öğretim Üyesi	143	67	210	143 + 26 (Yabancı Uyraklu)	21
Öğretim Görevlisi	169	49	218	169 + 38 (Yabancı Uyraklu)	145
Araştırma Görevlisi	234	135	369	234	-
TOPLAM	841	465	1306	923	260

Üniversitenin diğerkurum ve kuruluşlarla ilişkisi:

Yükseköğretim Kurulu, Yükseköğretim kurumlarının öğretimini ve bilimsel araştırma faaliyetlerini planlamak düzenlemek, yönetmek, denetlemek, üniversitelere tahsis edilen kaynakların etkili bir biçimde kullanılmasını sağlamak ve öğretim elemanlarının yetiştirilmesi için planlama yapmakla görevlidir. Yükseköğretim Denetleme Kurulu, Yükseköğretim Kurulu adına üniversiteleri, bağlı birimlerini, öğretim elemanlarını ve bunların faaliyetlerini gözetim ve denetim yetkisine sahiptir.

Üniversitelerce hazırlanan bütçeler, Anayasa'nın 130'uncu maddesi uyarınca Yükseköğretim Kurulu tarafından tetkik edilerek onaylanmakta, T.C. Milli Eğitim Bakanlığına sunulmakta ve merkezi yönetim bütçesinin bağlı olduğu esaslara uygun olarak yürürlüğe konulmaktadır.

1.3. Mali Yapı

“Özel Bütçeli İdare” olarak 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 5436 sayılı Kanun'un 12'nci maddesi ile değiştirilmiş (II) sayılı cetvelinin (A) bölümünde sayılan Yükseköğretim Kurulu, Üniversiteler ve İleri Teknoloji Enstitüleri içerisinde yer alan Kamu İdaresi, Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile verilen hazine yardımı ve özgelirlerini kullanarak giderlerini finanse etmektedir.

2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile Boğaziçi Üniversitesi'ne 426.130.000 TL ödenek tahsis edilmiş olup yıl içinde 158.656.337 TL ödenek eklenmesiyle toplam tahsis edilen ödenek tutarı 584.786.337 TL'ye ulaşmıştır. Yılsonu itibarıyla bu tutarın

531.563.372,43TL'sinin harcanmasıyla toplam ödeneğin kullanılma oranı %91 olarak gerçekleşmiştir.

Ekonomik sınıflandırma açısından İdarenin 2021 yılı bütçesinde yer alan ödeneklerin dağılımı ve yılsonu gerçekleştirmeleri aşağıda gösterilmiştir:

Tablo 4: 2021 Mali Yılı Bütçe Giderleri ve Ödenekler Tablosu

Ekonomik Kod	Bütçe Başlangıç Ödeneği (TL)	Toplam Ödenek (TL)	Toplam Harcanan (TL)	Gerçekleşme Oranı (%)	Bütçe Giderleri İçindeki Payı (%)
01-Personel Giderleri	223.975.000	248.350.000	240.555.316,97	97	46
02-Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	37.410.000	41.096.000	40.061.630,50	97	7
03-Mal ve Hizmet Alım Giderleri	48.131.000	65.701.674	55.259.136,10	84	10
05-Cari Transferler	15.030.000	110.354.663	109.525.723,73	99	21
06-Sermaye Giderleri	101.584.000	119.284.000	86.161.565,13	73	16
TOPLAM	426.130.000	584.786.337	531.563.372,43	91	100

Bütçe başlangıç ödenekleri ile harcama tutarları dikkate alındığında bütçe başlangıç ödeneğinin %24 oranında aşıldığı görülmüştür. Bu oran, personel giderlerinde %7,4 artış, sosyal güvenlik giderlerinde %7 artış, mal ve hizmet alım giderlerinde % 14,8 artış, cari transfer giderlerinde %628,7 artış, sermaye giderlerinde ise %15,8 oranında azalış olarak gerçekleşmiştir. Personel giderleri, sosyal güvenlik giderleri, mal ve hizmet alımları, cari transfer gider kalemleri beklenenin üstünde gerçekleşirken, sermaye giderleri beklenenin altında gerçekleşmiştir.

Bunun dışında, Üniversitede Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu destekleri/Erasmus Değişim Programı/ Mevlana Değişim Programı/ Farabi Değişim Programı/AB hibe işlemleri olmak üzere 2021 yılı için toplam 36.249.586,59 TL bütçe dışı kaynak kullanılmıştır.

Ekonomik sınıflandırmaya göre 2021 yılı gelir bütçesi tahmin ve gerçekleşme rakamları ise aşağıdadır:

Tablo 5: 2021 Mali Yılı Bütçe Gelirleri Tablosu

Ekonomik Kodu	Bütçe Başlangıç Tahmini (TL)	Gerçekleşen Tutar (TL)	Gerçekleşme Oranı (%)	Bütçe Gelirleri İçindeki Payı (%)
03-Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	36.769.000,00	31.170.956,09	84	5
04-Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	384.744.000,00	490.649.705,58	127	92
05-Diğer Gelirler	4.617.000,00	8.120.798,33	174	3
TOPLAM	426.130.000,00	529.941.460,00	124	

Boğaziçi Üniversitesi'nin 2021 yılı bütçe gelirleri bir önceki yıla göre % 63 oranında artarak 529.941.460,00 TL olarak gerçekleşmiştir. 2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile planlanan gelire göre bütçe gelirleri %124 seviyesinde gerçekleşmiştir. Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri toplam gelirlerin %5'ini oluşturmuştur. Toplam gelirin yüzde 92'sini oluşturan Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler 490.649.705,58 TL olarak gerçekleşmiştir. Diğer Gelirler ise toplamı gelirin %3'ünü oluşturmakla birlikte planlanan gelirin %175 üzerinde 8.120.798,33 TL olarak gerçekleşmiştir.

Üniversitenin bütçe gelirler ve giderlerinin ekonomik sınıflandırmaya göre son üç yıllık seyri değişim yüzdeleri aşağıdaki tablolarda yer almaktadır.

Tablo 6: Bütçe Giderlerinin 3 Yıllık (2019-2021) Seyri

Bütçe Giderinin Çeşidi	2019 Yılı (TL) (A)	2020 Yılı (TL) (B)	2021 Yılı (TL) (C)	2021-2020 Değişim Oranı (%) [D=(C-B)/B]	2020-2019 Değişim Oranı (%) [E=(B-A)/A]
Personel Giderleri	181.395.976,00	202.616.500,00	240.555.316,97	19	12
SGK Devlet Prim Giderleri	30.167.918,00	33.422.623,25	40.061.630,50	20	11
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	55.461.596,00	44.383.344,78	55.259.136,10	24	-20
Faiz Giderleri	0	0	0		
Cari Transferler	5.835.155,00	8.527.199,23	109.525.723,73	1184	46
Sermaye Giderleri	61.867.748,00	92.969.947,83	86.161.565,13	-7	50
Toplam	334.728.393,00	381.919.615,09	531.563.372,43	36	14

Tablo 7: Bütçe Gelirlerinin 3 Yıllık (2019-2021) Seyri

Bütçe Gelirinin Çeşidi	2019 Yılı (TL) (A)	2020 Yılı (TL) (B)	2021 Yılı (TL) (C)	2019-2020 Değişim Oranı (%) [D=(B-A)/A]	2020-2021 Değişim Oranı (%) [E=(C-B)/B]
------------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------	---	---

Vergi Gelirleri					
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	37.001.896,00	27.292.202,47	31.170.956,09	-26	14
Alınan Bağış ve Yardım ile Özel Gelirler	297.697.132,00	299.164.732,06	490.649.705,58	0,01	64
Diğer Gelirler	6.541.704,00	10.397.129,37	8.120.798,33	59	-22
Sermaye Gelirleri					
Toplam	341.240.732,00	336.854.063,90	529.941.460,00	-1	57
Bütçe Gelirlerinden Red ve İadeler Toplamı (-)			703.304,05		
Net Toplam	341.240.732,00	336.854.063,90	529.238.155,95	-1	55

Dönem net faaliyet geliri 631.581.997,47 TL, faaliyet gideri ise 779.611.805.66 TL olan Üniversitenin, 2021 yılını 148.029.808,189 TL olumsuz faaliyet sonucu ile tamamladığı anlaşılmıştır.

Tablo 8: 2021 Yılı Faaliyet Sonuçları (TL)

Faaliyet Giderleri	Faaliyet Gelirleri	İndirim, İade, İskonto Toplamı	Net gelir	Dönem Olumsuz Faaliyet Sonucu
779.611.805,66	632.307.460,29	725.462,82	631.581.997,47	148.029.808,19

Boğaziçi Üniversitesi merkezi yönetim bütçesi içerisinde yer alan özel bütçeli bir kamu idaresi olmakla birlikte 5018 sayılı Yasa'da tanımlanan bütçe türleri dışında kalan döner sermaye işletmesi bütçesi de kaynakları arasında yer almaktadır.

Boğaziçi Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi, 2021 yılını 3.556,819,20 TL dönem karı ile kapatmıştır.

Üniversite'nin ortağı olduğu Teknokent bulunmaktadır. 14.07.2009 tarih ve 1565 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile kurulan ve sermayesi 530.000 TL olan BÜN TEKNOPARK A.Ş. ile Üniversite 254.400 TL sermaye ile %48 oranında ortaktır.

Üniversite bünyesinde özel bütçeden ayrı olarak sosyal tesis işletmesi bulunmakta olup, 2021 yılı faaliyet gelirleri toplamı 4.551.630,51 TL, faaliyet giderleri toplamı 3.537.575,25 TL'dir. Dönem olumlu faaliyet sonucu 1.014.055,26 TL olarak gerçekleşmiştir.

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanun'un 49'uncu maddesi gereğince genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinde uygulanacak muhasebe ve raporlama standartları Devlet Muhasebesi Standartları Kurulu tarafından belirlenmektedir. Kamu İdaresi,

Kanun'un 80'inci maddesinin T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığına verdiği yetkiye istinaden Bakanlığın hazırladığı düzenlemelere tabi olup, bu kapsamda çıkarılan Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'ndeki muhasebe ilkeleri ile hesap planını kullanmakta, mali tabloları hazırlamakta ve Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine göre mali işlemlerini muhasebeleştirmektedir.

Üniversite bütçesi, analitik bütçe hazırlama rehberi çerçevesinde hazırlanmaktadır. Özel bütçeli bir idare olan Üniversitede tahakkuk esaslı devlet muhasebe sistemi kullanılmaktadır. Üniversitenin muhasebe işlemleri Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'ne tabi olarak T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı'nın Bütünleşik Mali Kontrol Yönetim Sistemi Web Tabanlı Otomasyon Sistemi üzerinden yürütülmektedir.

Kurum bütçesinin takibi ve muhasebe işlemleri, Genel Sekreterliğe bağlı olarak faaliyet gösteren Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı tarafından yapılmaktadır. Kamu İdarelerinin Kesin Hesaplarının Düzenlenmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik uyarınca kesin hesap cetvel ve belgeleri, strateji geliştirme birimi tarafından bütçe uygulamasına esas muhasebe kayıtları dikkate alınarak hazırlanmaktadır. Kuruma ilişkin mali istatistikler ise 5018 sayılı Kanun kapsamında T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığına bildirilmektedir.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden denetime sunulanlar aşağıda sayılmakta olup; denetim, bunlar ile Usul ve Esaslar'ın 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır:

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Faaliyet sonuçları tablosu,
- Bütçelenen ve gerçekleşen tutarların karşılaştırma tablosu,
- Özkaynak değişim tablosu,
- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetim hesabı icmal cetveli.

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle

gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

2015 yılından itibaren yürürlükte olan Boğaziçi Üniversitesi İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planında, standartları sağlamaya yönelik gerçekleştirilmesi gereken 125 eylemden 84 tanesinin tamamlanmadığı, bu eylemlerin çoğu için çalışma yapılmadığı tespit edilmiştir.

İdarenin İç Kontrol Uyum Eylem Planını uygulanmaya başladığı 2015 yılından günümüze değin yapmış olduğu çalışmalar değerlendirildiğinde;

Kontrol Ortamı Standartları ve Genel Şartlarına Yönelik;

-Üst yönetici ve personelin iç kontrol sistemine ilişkin farkındalıklarının kurum içi genelgeler, duyurular, eğitimler, anketler ve görsel afişlerle kısmen sağlandığı,

-Etik Kurulları oluşturulmuş olduğu, kendi etik ilkelerini belirlediği ve bunları tüm personele duyurduğu,

-Görev, yetki ve sorumlulukların hazırlanarak birimlerin web sayfasına konulduğu,

-İş akış şemalarının hazırlık aşamasında olduğu,

Risk Değerlendirme Standartları ve Genel Şartlarına Yönelik;

-Yasal süreçleri tamamlanmış ve buna göre yayımlanmış bir stratejik planının ve dolayısıyla performans programlarının bulunmadığı, İdare bütçesinin de stratejik plan ve performans programındaki hedef ve göstergeler ve bunlara ait faaliyetler ile bu faaliyetlerin maliyetleri esas alınarak hazırlanır nitelikte olmadığı,

-İdarenin amaç ve hedeflerinin gerçekleşmesini engelleyebilecek iç ve dış risklerin tanımlanmadığı ve bunlara yönelik kontrol faaliyetlerinin belirlenmediği,

Kontrol Faaliyetleri Standartları ve Genel Şartlarına Yönelik;

-“İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar” çerçevesinde harcama birimleri ve Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı tarafından ön mali kontrol işlemlerinin gerçekleştirildiği, Usul ve Esaslar’da belirtilen ön mali kontrole tabi işlemler ile İdarece karar verilen diğer ön mali kontrole tabi işlemlerin Ön Mali Kontrol Yönerge’si hazırlanarak duyurulduğu ve uygulandığı,

Bilgi ve İletişim Standartları ve Genel Şartlarına Yönelik;

-Yıllık faaliyetlere ait bilgilerin Kamu İdarelerince Hazırlanacak Faaliyet Raporları Hakkında Yönetmelik hükümlerine uygun olarak İdare Faaliyet Raporu hazırlandığı ve kurum web sayfasında yayımlandığı,

-Yönetimin ihtiyaç duyduğu gerekli bilgileri ve raporları üretebilecek ve analiz yapma imkânı sunacak şekilde tasarlanan bir sistemin bulunmadığı,

İzleme Standartları ve Genel Şartlarına Yönelik;

-İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulunun üst yöneticinin onayı ile 2015 yılında görevlendirildiği ancak bu listenin güncellenmediği,

-Kendisine 3 adet iç denetçi kadrosu ihdas edilen İdarede, 2 İç Denetçi bulunduğu, teşkilat şemasında doğrudan üst yöneticiye bağlı olduğu, iç denetim biriminin bir bütün olarak iç kontrol sistemine yönelik denetim gerçekleştirmediği,

Anlaşılmış olup sonuç olarak iç kontrol standartlarına uyum ve yapılandırma çalışmaları halen devam etmektedir.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Boğaziçi Üniversitesi 2021 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve kamu idaresi tarafından sunulan; geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAĞI BULGULAR

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

B. DİĞER BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olmayan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Yabancı Uyruklu Öğretim Görevlilerine İdari Görev Verilmesi

Boğaziçi Üniversitesi personel görevlendirme işlemlerinin incelenmesi neticesinde sözleşmeli statüde görev alan yabancı uyruklu öğretim görevlilerine idari görev verildiği tespit edilmiştir.

2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun "Çalışma Esasları" başlıklı 36'ncı maddesinin sözleşmeli olarak istihdam edilen öğretim görevlileriyle ilgili hükümleri düzenleyen 5'inci fıkrasında;

".....

Bu kişiler rektör, dekan, enstitü, yüksekokul, uygulama ve araştırma merkezi müdürü, senato, yönetim kurulu ve kurul üyesi, bölüm başkanı, anabilim ve bilim dalı başkanı ve başhekim olamaz; bunların yardımcılıklarında bulunamaz ve benzeri idari görev alamaz; akademik birim yöneticiliği (...) seçimlerinde oy kullanamaz." denilmektedir.

Yükseköğretim Kurulu Personel Daire Başkanlığı tarafından yabancı uyruklu öğretim elemanlarına idari görev verilemeyeceğine dair Atatürk Üniversitesi Rektörlüğüne hitaben yazdığı 82444403-200-E.20137 Sayılı ve 31.01.2018 tarihli görüş yazısı aşağıda yer almaktadır:

"2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 34'üncü maddesi ve 2914 sayılı Kanun'un 16'ncı maddesi uyarınca Üniversiteniz çeşitli birimlerinde yabancı uyruklu öğretim elemanı olarak görev yapmakta olan öğretim elemanlarının Bölüm/Anabilim Dalı Başkanlık görevini

yürütüp yürütemeyecekleri, Fakülte Kuruluna seçilip seçilemeyecekleri, Fakülte Kurulu için oy kullanıp kullanamayacakları hususunda tereddütte düşüldüğüne ilişkin ilgi yazınız incelenmiştir.

Yükseköğretim Kurumlarında Yabancı Uyruklu Öğretim Elemanı Çalıştırılması Esaslarına İlişkin Bakanlar Kurulu Kararı'nın 14'üncü maddesi 'Bu kararda düzenlenmeyen hususlar hakkında yürürlükteki genel hükümler uygulanır.' hükmüne amirdir.

Devlet yükseköğretim kurumlarında sözleşmeli olarak çalışan yabancı uyruklu öğretim elemanları için Yükseköğretim Kurumlarında Yabancı Uyruklu Öğretim Elemanı Çalıştırılmasına İlişkin Bakanlar Kurulu Kararında düzenlenmeyen hususlar hakkında genel hüküm olarak 28.06.1978 tarih ve 16630 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Sözleşmeli Personel Çalıştırılmasına İlişkin Esaslar'da sözleşmeli personelin üstlenebileceği idari görevlere ilişkin hüküm bulunmaması sebebiyle Üniversitenizin çeşitli birimlerinde görev yapmakta olan yabancı uyruklu öğretim elemanlarına idari görev verilemeyeceği mütalaa edilmektedir."

Benzer şekilde Yükseköğretim Kurulu Yürütme Kurulu 03.08.1999 Tarih ve 42 sayılı oturumunda yabancı uyruklu öğretim elemanlarının anabilim, anasanat dalı ve bölüm başkanı olamayacaklarına ancak tez danışmanlığı görevi alabileceklerine karar vermiştir.

Boğaziçi Üniversitesi bünyesinde idari görev verilen personel listesi incelendiğinde; yabancı uyruklu 12 öğretim elemanına çeşitli yüksekokul ve fakültelerde bölüm başkanlığı, bölüm başkan yardımcılığı, yönetim kurulu üyeliği, araştırma merkezi müdürlüğü gibi çeşitli idari görevler verildiği tespit edilmiştir.

Kamu idaresi cevabında bulgumuza katılmış ve yabancı uyruklu öğretim elemanlarının idari görevlendirme alamayacaklarını ilgili birimlere iletilmiş olduğunu bildirmiştir.

Sonuç olarak; kamu idaresi bulguda belirtilen hususa ilişkin çalışmalara başladığını bildirmiştir. Yukarıda açıklanan mevzuat hükümleri ve YÖK'ün bu konuda aldığı kararlar ve görüşler doğrultusunda işlem tesis edilerek sözleşmeli statüde görev alan yabancı uyruklu öğretim görevlilerine idari görev verilmemesine ilişkin çalışmaların tamamlanması gerekmektedir.

BULGU 2: Kandilli Rasathanesi ve Deprem Araştırma Enstitüsü Ağ Güvenlik Duvarı Sistemi ve Yazılım Donanımı Sistemi Alımının Açık İhale Usulü Yerine Pazarlık Usulü ile Yapılması

Boğaziçi Üniversitesi Kandilli Rasathanesi ve Deprem Araştırma Enstitüsüne ağ güvenlik duvarı sistemi ve yazılım donanım alımına ilişkin ihale dosyası incelendiğinde; işin Açık İhale Usulü yerine, Pazarlık Usulü ile yapıldığı görülmüştür.

4734 sayılı Kamu İhale Kanununun “Temel İlkeler” başlıklı 5'inci maddesinin 4'üncü fıkrasında; *“Bu Kanuna göre yapılacak ihalelerde açık ihale usulü ve belli istekliler arasında ihale usulü temel usullerdir.”* denilmektedir.

Yine bilindiği üzere 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun başlıklı 18'inci maddesinde mal veya hizmet alımları ile yapım işlerinin ihalelerinde üç tür ihale usulü ön görülmüştür. Bunlar:

- a) Açık ihale usulü.
- b) Belli istekliler arasında ihale usulü.
- c) Pazarlık usulü.

Açık ihale usulü, bütün isteklilerin teklif verebildiği usuldür. Belli istekliler arasında ihale usulü ise yapılacak ön yeterlik değerlendirmesi sonucunda idarece davet edilen isteklilerin teklif verebildiği usuldür. Yapım işleri, hizmet ve mal alım ihalelerinden işin özelliğinin uzmanlık ve/veya ileri teknoloji gerektirmesi nedeniyle açık ihale usulünün uygulanamadığı işlerin ihalesi ile yaklaşık maliyeti eşik değerin yarısını aşan yapım işi ihaleleri bu usule göre yaptırılabilir.

4734 sayılı Kamu İhale Kanununun "Pazarlık usulü" başlıklı 21'inci maddesinin (b) fıkrasına göre *“(b) Doğal afetler, salgın hastalıklar, can veya mal kaybı tehlikesi gibi ani ve beklenmeyen veya (Ek ibare: 16/05/2018-7144/11 md.) yapım tekniği açısından özellik arz eden veya yapı veya can ve mal güvenliğinin sağlanması açısından ivedilikle yapılması gerekliliği idarece belirlenen hallerde veyahut idare tarafından önceden öngörülemeyen olayların ortaya çıkması üzerine ihalenin ivedi olarak yapılmasının zorunlu olması.”* durumlarında bu ihale usulü uygulanmaktadır.

Yapılan incelemede Kandilli Rasathanesi ve Deprem Araştırma Enstitüsünün

02.11.2021 tarihli donanım talep yazısında hali hazırda kullanılmakta olan güvenlik duvarı donanımının 30.11.2021 tarihi itibarıyla destek dışı kalacağı ve bu nedenle güvenlik zafiyetinin oluşacağını belirtmişlerdir. Talep yazısına istinaden Pazarlık Usulü İhale yöntemiyle ağ güvenlik duvarı sistemi ve yazılım donanım alımı yapılmış olup işin teslimatı 22.12.2021 tarihinde yapılmıştır. Yapılan açıklamalardan da anlaşılacağı üzere Kandilli Rasathanesi güvenlik duvarı donanım talep yazısının geç yazılması nedeniyle her ne kadar ivedilik hususu ile Pazarlık Usulü ihale yöntemiyle alım yapılmış olsa da güvenlik duvarı donanımının 21 günlük süre zarfında yine de devre dışı kaldığı görülmüştür. Anlaşıldığı üzere ivedilik hususu nedeniyle yapılan pazarlık usulü ihalesinin bu şartı da yerine getirmediği görülmektedir. Devam eden güvenlik duvarı donanım işi süresinin ne zaman biteceği bilinmesine rağmen idarece zamanında ihale hazırlığına başlanılmadığı anlaşılmaktadır.

Bu işle ilgili olarak açık ihale usulü yerine pazarlık usulünün kullanılması; 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun "Temel ilkeler" başlıklı 5'inci maddesinde açıklanan "*İdareler, bu Kanuna göre yapılacak ihalelerde; saydamlığı, rekabeti, eşit muameleyi, güvenilirliği, gizliliği, kamuoyu denetimini, ihtiyaçların uygun şartlarla ve zamanında karşılanmasını ve kaynakların verimli kullanılmasını sağlamakla sorumludur.*" ilkelere aykırıdır.

Kamu idaresi ivedilik hususu nedeniyle bulguya konu ihalenin pazarlık usulü ile yapıldığını ancak, bundan sonra yapacakları bu tür ihalelerde açık ihale usulünün kullanılmasına dikkat edeceklerini, mal ve hizmet alımları ile yapım işleri ihalelerini 4734 sayılı Kanunun ön gördüğü usul ve esaslar çerçevesinde gerçekleştirilmesi hususunda gereken hassasiyeti göstereceğini bildirmiştir.

Sonuç olarak idarelerin mal veya hizmet alımları ile yapım işleri ihalelerinde, 4734 sayılı Kanunun ön gördüğü usul ve esaslar çerçevesinde işlem yapmalarının uygun olacağı düşünülmektedir.

BULGU 3: Temel İhale Usulleriyle Yapılması Gereken İşlerin Doğrudan Temin Yöntemiyle Parçalara Bölünerek Yapılması

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nda belirtilen temel ihale usulleriyle yapılması gereken işlerin ihale konusu edilmeyerek parasal sınırların altında kalacak şekilde ve aynı ihale konusu içerisinde yer alabilecek benzer nitelikteki işlerin kısımlara bölünerek doğrudan temin yoluyla yapıldığı tespit edilmiştir.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun "Doğrudan temin" başlıklı 22'nci maddesinde;

"Aşağıda belirtilen hallerde ihtiyaçların ilan yapılmaksızın ve teminat alınmaksızın doğrudan temini usulüne başvurulabilir. ... d) Büyükşehir belediyesi sınırları dahilinde bulunan idarelerin on beş milyar (2021 yılı için bu tutar 121.405,00 TL olarak belirlenmiştir.), diğer idarelerin beş milyar Türk Lirasını (2021 yılı için bu tutar 40.443,00 TL olarak belirlenmiştir.) aşmayan ihtiyaçları ile temsil ağırlama faaliyetleri kapsamında yapılacak konaklama, seyahat ve işeye ilişkin alımlar. ..." denilmektedir.

Aynı Kanun'un "Temel ilkeler" başlıklı 5'inci maddesinde; *"İdareler, bu Kanuna göre yapılacak ihalelerde; saydamlığı, rekabeti, eşit muameleyi, güvenilirliği, gizliliği, kamuoyu denetimini, ihtiyaçların uygun şartlarla ve zamanında karşılanmasını ve kaynakların verimli kullanılmasını sağlamakla sorumludur. Aralarında kabul edilebilir doğal bir bağlantı olmadığı sürece mal alımı, hizmet alımı ve yapım işleri bir arada ihale edilemez. Eşik değerlerin altında kalmak amacıyla mal veya hizmet alımları ile yapım işleri kısımlara bölünemez. Bu Kanuna göre yapılacak ihalelerde açık ihale usulü ve belli istekliler arasında ihale usulü temel usullerdir... Diğer ihale usulleri kanunda belirtilen özel hallerde kullanılabilir. ..."* hükümleri yer almaktadır.

Yukarıda yer alan mevzuat hükümlerine göre, büyükşehir belediyesi sınırları dâhilindeki idarelerin 2021 yılı için 121.405,00 TL'yi aşmayan ihtiyaçları doğrudan temin yöntemiyle, bu tutar üzerindikiler ise temel ihale usullerinden olan açık ihale veya belli istekliler arasında ihale usulleriyle karşılanmalıdır. Kanun'un doğrudan temine ilişkin 22/d maddesinden yararlanmak amacı ile ihtiyacın ve ihalenin bölünmesi yukarıdaki mevzuat hükümlerine aykırı düşmektedir.

Yapılan incelemelerde; ayrıntısı aşağıdaki tabloda gösterilen, aynı ihale konusu içerisinde yer alabilecek benzer nitelikteki işlerin kısımlara bölünerek doğrudan temin yöntemiyle yaptırılması, bu tür alımların eşik değerlerin altında kalmak amacıyla ihale konusu edilmeksizin kısımlara bölünmesi mümkün değildir.

Kamu İdaresi cevabında bulgu konusu hususa katıldığını, bundan sonra ihtiyaçların 4734 sayılı Kanunda belirtilen temel ihale usulleri ile temin edilmesi hususunda gerekli özen ve dikkati göstereceğini ifade etmiştir.

Kurumun söz konusu yapım işini ihale etmesi gerekirken kısımlara bölerek aynı yükleniciden doğrudan temin yöntemiyle edinmesi neticesinde, Kamu İhale Kanunu'nun

ihalelerde rekabet, saydamlık, eşit muamele, güvenilirlik ve kaynakların verimli kullanılması ilkelerine aykırı hareket ettiği, bu hizmet alımının 4734 sayılı Kanunda belirtilen temel ihale usulleri ile temin edilmesi gerektiği düşünülmektedir.

Tablo 9: Doğrudan Teminle Yapılan İşler Tablosu

<u>İŞİN ADI</u>	<u>KDV DAHİL Tutar</u>
Kandilli Rasathanesi Eski Yemekhane Binasına Rektörlük Ofisi Yapılması İşi	138.060,00
B.Ü. Kandili Kampüs Eski Yemekhane Binası Çevresi Korkuluk ve Kapı İşleri, Feza Gürsey Binası Yanı Sınır Duvarında Panel Çit, Güney Kampüs Aşiyen Müze Yolu Üzeri Panel çit yapılması işi	111.548,05
Kandilli Kampüs rektörlük Ofisleri Elektrik mekanik işi.	120.360,00
B.Ü. Kandilli Kampüs Rektörlük Binası Aydınlatma İş	18.163,15
Kandilli Kampüsü Revir Binası tadilat, mutfak, personel wc, yeni giriş düzenlemesi ve dış cephe kaplamaları yapılması işi	137.470,00
Kandilli Kampüsü eski yemekhane binası Rektörlük ofisleri çatı tadilatı onarım işi	35.282,00
Kandilli Kampüs Vaniköy Yolu giriş kapısına otomatik kapı yapılması, Kandilli girişine bayrak direği dikilmesi ve Kuzey Kampüs güvenlik kapısı demir işleri	42.655,78

BULGU 4: Muhasebe Birimleri Arası İşlemler Hesabının Yanlış Kullanılması

Tek bir muhasebe birimi bulunan ve özel bütçeli bir kamu idaresi niteliği taşıyan Boğaziçi Üniversitesinde, Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'ne aykırı olarak 511 Muhasebe Birimleri Arası İşlemler Hesabının kullanıldığı ve bu hesapta kayıtlı tutarın 519 Değer Hareketleri Sonuç Hesabına yansıtıldığı tespit edilmiştir.

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 511 Muhasebe Birimleri Arası İşlemler Hesabına ilişkin düzenlemeler getiren “Hesabın niteliği” başlıklı 364'üncü maddesi uyarınca 511 No.lu hesap; aynı bütçeli kamu idarelerine ait muhasebe birimlerinin, birbirlerine gönderdikleri veya birbirlerinden aldıkları para ve kıymetler ile birbirleri adına nakden veya mahsuben yaptıkları tahsilat ve ödemelerin izlenmesi için kullanılmaktadır.

Yönetmeliğin “Hesaba ilişkin işlemler” başlıklı 365'inci maddesinde;

“Kamu idarelerince yürütülen ve yönetilen ulusal otomasyon sistemlerinin kullanıldığı

muhasabe birimlerinde muhasabe birimleri arası işlemlerin muhasebeleştirilmesinde, adına işlem yapılan muhasabe birimi tarafından işlemi başlatan muhasabe biriminden elektronik ortamda gelen muhasebeleştirme belgesine dayanılarak kayıt yaptırılmasına ilişkin esaslar Bakanlıkça belirlenir.” hükmü yer almaktadır.

Yönetmeliğin 511 No.lu Hesabın işleyişine ilişkin hükümler ihtiva eden 366’ncı maddesinde; bu hesabın alacak ve borç tarafına yapılacak kayıtların, hangi şartların gerçekleşmesi hâlinde mümkün olduğu açıklanmıştır. Ayrıca aynı maddenin (a) bendinin on beşinci ve (b) bendinin on dördüncü fıkralarında ise; dönem sonu itibarıyla hesabın bakiye vermesi halinde bakiyenin, 519 Değer Hareketleri Sonuç Hesabına aktarılacağı ifade edilmiştir.

Yönetmeliği’n 519 Değer Hareketleri Sonuç Hesabına ilişkin düzenlemeler getiren “Hesaba ilişkin işlemler” başlıklı 372’nci maddesinde;

“Malî yılsonu itibarıyla muhasabe birimlerince bu hesaba kaydedilen tutarlar, Bakanlıkça merkezde birleştirilir. Birleştirme sonucu, hesabın borç veya alacak bakiyesi vermesi durumunda hesabın denkliğinin sağlanması amacıyla Bakanlıkça merkezde ve yerinde gerekli incelemeler yapılır.” hükmü gereği de 519 No.lu hesabın bakiye vermemesi gerekmektedir. Bu hesabın bakiye vermesi halinde bilançoda yer alan tutar kadar bir devir hatası olduğu anlaşılacaktır.

Her ne kadar söz konusu işlemler, Bütünleşik Kamu Mali Yönetimi Bilgi Sistemi (BKMYS) ile ilgili 20.12.2017 tarihli ve 27345 sayılı T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı Muhasebat Genel Müdürlüğü yazısına istinaden yapılmış ve 511 No.lu hesap, birimler arası taşınır aktarma işlemleri sırasında BKMYS tarafından otomatik olarak çalıştırılmış olsa da; muhasabe birimleri arasındaki değer hareketlerini (karşılıklı artış ve azalışları) ve bunun neden olduğu mali tablolarındaki etkiyi ifade etmek için kullanılan 511 No.lu hesabın, tek bir muhasabe birimi olan ve harcama birimleri arasındaki değer hareketleri nedeniyle mali tablolarında herhangi bir varlık azalışı ya da artışı bulunmayan bir Kamu İdaresi için kullanılması mümkün değildir.

Kamu İdaresi bulgumuzda yer alan tespite katılmakla birlikte birimler arası aktarma işlemlerinin BKMYBS sistem yöneticisi tarafından otomatik olarak oluşturulduğundan kayıtlara müdahale edilemediğini ve tespitimiz doğrultusunda Maliye Bakanlığı'ndan da destek alınarak envanter kayıtları ve taşınır devretme-devralma işlemlerinin titizlikle takip edileceğini bildirmiştir.

Bu itibarla; kesin mizan cetvelinde, 511 Muhasebe Birimleri Arası İşlemler Hesabında yer alan 4.573.722.464,59 TL'nin ve bakiye vermemesi gereken 519 Değer Hareketleri Sonuç Hesabının, yılsonu mali tablolarında yer alan borç bakiyesi 308.870,2 TL'nin gerçek durumu yansıtmadığı ve bu durumun mevzuata uygun olmadığı değerlendirilmektedir.

BULGU 5: Bilimsel Araştırma Projeleri İçin Verilen Destekler Kapsamında Mevcut İmkanlar Varken Elektronik Cihaz Alımı Yapılması

Boğaziçi Üniversitesi tarafından destek verilen Bilimsel Araştırma Projeleri (BAP) incelendiğinde, yoğun bir şekilde masaüstü bilgisayar, diz üstü bilgisayar, tablet gibi elektronik cihazlar alındığı tespit edilmiştir.

Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma Projeleri Hakkında Yönetmelik'in "Tanımlar ve kısaltmalar" başlıklı 3'üncü maddesinin (b) bendinde; *"Bilimsel araştırma projesi: Tamamlandığında sonuçları ile alanında bilime katkı yapması, ülkenin teknolojik, ekonomik, sosyal ve kültürel kalkınmasına katkı sağlaması beklenen bilimsel içerikli, yükseköğretim kurumu içi ve/veya dışı, ulusal ve/veya uluslararası kurum ya da kuruluşların katılımlarıyla da yapılabilecek projeler ile bilim insanı yetiştirme ve araştırma altyapısı kurma ve geliştirme projelerini,*

...

İfade eder" denilmiştir.

Adı geçen Yönetmelik'in "Bilimsel araştırma projelerinin seçiminde dikkate alınacak ilkeler" başlıklı 6'ncı maddesinde: *"(1) Bilimsel araştırma projeleri, yükseköğretim kurumunun uzman elemanı bulunan her dal ile ilgili, ulusal bilim ve teknoloji politikalarına, ülkenin kalkınma planı hedeflerine, Bilim ve Teknoloji Yüksek Kurulu kararlarına veya yükseköğretim kurumu yönetim kurulunun belirlediği bilim politikalarına uygun konulara öncelik verilerek değerlendirilir ve seçilir. Bilimsel araştırma projelerinin bilime, ülkenin teknolojik, ekonomik, sosyal, sanatsal, kültürel gelişimine ve kalkınmasına katkı sağlaması esastır. ... "* hükümlerine yer verilmektedir.

Mezkur Yönetmelik maddelerine göre; bilimsel araştırma projeleri tamamlandığında kendi alanında bilime katkı yapması, ülkenin teknolojik, ekonomik, sosyal ve kültürel kalkınmasına katkı sağlaması gerekmektedir.

Yıl içinde yürütülen bilimsel araştırma projeleri ve üniversitedeki taşınır kayıtları incelendiğinde; başta masa üstü ve dizüstü olmak üzere çok sayıda elektronik cihaz alımı yapıldığı görülmüştür. Üniversitenin mevcut taşınırları içerisinde ihtiyacın karşılanması yoluna gitmek yerine her proje için tekrar talep edilerek cihaz satın alma yoluna gidilmektedir. Çünkü proje kapsamında alınan, özellikle elektronik cihazlar kişisel kullanımda kalarak adeta temellük edilmektedir.

Üniversitenin taşınır kayıtlarındaki bilgisayar sayıları incelendiğinde 2021 yılı sonu itibarıyla yaklaşık 6.828 adet masa üstü bilgisayar, 2.751 adet dizüstü bilgisayar ve 532 adet tablet ve 136 adet tümleşik bilgisayar olmak üzere toplamda 10.247 adet bilgisayar bulunduğu görülmektedir. Bu bilgisayarların 1.675 adedi Bilgisayar Laboratuvarlarında kullanılmaktadır.

Personel sayıları incelendiğinde ise, Üniversitede toplamda 940 akademik, (82'si yabancı uyruklu öğretim elemanı olmak üzere) 1.205 idari personel bulunmaktadır. 1.205 idari personelden hizmetli ve işçi kadroları çıkarıldığında yaklaşık 800 civarında idari personel üzerinde de bilgisayar bulunmaktadır.

BAP kapsamında;

2019 yılında; 69 Dizüstü, 27 Masaüstü, 3 Tümleşik, toplamda 99,

2020 yılında; 115 Dizüstü, 50 Masaüstü, 5 Tümleşik, toplamda 170,

2021 yılında; 96 Dizüstü, 35 Masaüstü, 4 Tümleşik, toplamda 135,

Adet olmak üzere 3 yılda toplamda sadece BAP kaynağından 404 adet bilgisayar alınmıştır.

Sonuç olarak bazı akademisyenlerin üzerine 50-55 adede kadar sadece dizüstü ve 40 - 50 kadar masaüstü bilgisayar zimmetlendiği anlaşılmaktadır. Laboratuvarlarda kullanılan masaüstü bilgisayarlar düşüldüğünde dahi, kabaca bir hesapla bir personelin kullanımına ortalama 10 adet bilgisayar düştüğü görülmektedir.

5018 sayılı Kanun'un "Amaç" başlıklı 1'inci maddesi:

"Bu Kanunun amacı, kalkınma planları ve programlarda yer alan politika ve hedefler doğrultusunda kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde elde edilmesi ve kullanılmasını, hesap verebilirliği ve malî saydamlığı sağlamak üzere, kamu malî yönetiminin

yapısını ve işleyişini, kamu bütçelerinin hazırlanmasını, uygulanmasını, tüm malî işlemlerin muhasebeleştirilmesini, raporlanmasını ve malî kontrolü düzenlemektir.” şeklindedir.

5018 sayılı Kanun’un “Hesap verme sorumluluğu” başlıklı 8'inci maddesine göre her türlü kamu kaynağının elde edilmesi ve kullanılmasında görevli ve yetkili olanlar; kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli kullanılması ile kötüye kullanılmaması için gerekli önlemlerin alınmasından sorumlu tutulmaktadırlar.

Kamu idaresi cevabında, elektronik cihazlar ve bilgisayarların araştırmanın en temel unsurları olduğunu belirterek, raştırmacıların bu cihazları talep etmesi durumunda, araştırmanın sağlıklı yürütülebilmesi için bu cihazlarının alımının zorunlu olduğu belirtilmiştir.

Bu gerekçelerin gayet makul olduğu kabul edilmekle birlikte, yine de kişi başı cihaz sayılarının takip edilip, kaynakların doğru bir şekilde kullanılmasına yönelik kontrol mekanizmalarını kurularak takip edilmesi gerekmektedir.

Bütün bu nedenlerle BAP kapsamında yapılacak elektronik cihaz alımlarına özen gösterilmesi gerektiği düşünülmektedir.

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

06520 Balgat / ANKARA

Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00

e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr

<https://www.sayistay.gov.tr>

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

**BOĞAZIÇI ÜNİVERSİTESİ DÖNER
SERMAYE İŞLETMESİ**

2021 YILI DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU

İÇİNDEKİLER

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ.....	24
2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU.....	26
3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	27
4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	27
5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	28
6. DENETİM GÖRÜŞÜ.....	28
7. DENETİM BULGULARI.....	28
8. EKLER.....	37

TABLÖLAR LİSTESİ

Tablo 1: 2021 Yılı Bütçe Gider ve Gelir Gerçekleşmeleri Tablosu.....	25
Tablo 2: Gelir Getirici Faaliyeti Olmayan Birimler	33

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

B. Diğer Bulgular

1. İşletmeler Arası Mali Borçlardan Alacaklar Hesabı ve İşletmeler Arası Mali Borçlar Hesaplarının Kullanılmaması
2. Temel İhale Usulleriyle Yapılması Gereken İşlerin Doğrudan Temin Yöntemiyle Parçalara Bölünerek Yapılması
3. Döner Sermaye İşletmesi Bünyesinde Faaliyeti Olmayan Birimlerin Bulunması
4. Mal ve Hizmet Alımlarında Kamu İhale Kurulunun İzni Olmadan Yüzde 10 Sınırının Aşılması

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Boğaziçi Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 58'inci maddesinin 2'nci fıkrasının (a) bendi uyarınca, 05.07.1983 tarih ve 18098 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Yönetmelik kapsamında kurulmuştur.

İşletme vasıtasıyla Boğaziçi Üniversitesinin, yetkin olduğu konularda, Fakülte/Enstitü/Yüksekokul/Rektörlüğe bağlı Merkezler aracılığıyla yürütebileceği faaliyetler;

a) Yükseköğretim kurumları dışındaki kuruluşlar ile gerçek ve tüzel kişilerce talep edilecek bilimsel görüş, proje, araştırma ve benzeri hizmetler yapmak, seminer, konferans, panel, sempozyumlar düzenlemek, her seviyede kurslar açmak,

b) Plan, fizibilite çalışması, analiz, model denemeleri, bilgi işlem hizmetleri, iş değerlendirilmesi, danışmanlık, eğitim organizasyonu ve bunlara ilişkin her türlü raporları hazırlamak,

c) Belirli bilimsel sonuçların uygulanmasını sağlamak,

d) Klinikler, poliklinikler, ameliyathaneler ve laboratuvarlarda yapılacak her türlü muayene, tetkik, tahlil, ameliyat, bakım ve hizmet üretimi ile ilgili iş ve benzeri hizmetleri yapmak, açılmış ve açılacak olan her türlü sağlık hizmetleriyle ilgili yataklı yataksız ve geçici kuruluşları işletmek,

e) Her türlü basım ve yayım işlerini yapmak,

f) Mevcut fiziki kapasiteyi değerlendirerek faaliyet alanı ile sınırlı olarak iş ve hizmet üretmek, elde edilen ürünleri önceden Rektörün izni alınmak şartıyla pazarlamak ve satmaktır.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

Rektörlüğe bağlı bir birim olarak yapılanan Döner Sermaye İşletmesi, İşletme Müdürlüğü ve Saymanlık Müdürlüğü olarak teşkilatlandırılmıştır. İşletme Müdürlüğü bünyesinde 1 işletme müdürü, 1 satınalma müdürü, 4 idari memur ve 9 sürekli işçi hizmet vermekte olup; 4 idari memurun kadroları, özel bütçede, diğerlerinin ise İşletmededir. İşletmenin Saymanlık Müdürlüğünde, T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı personeli 1 saymanlık

müdürü ve 1 memur ile Üniversite elemanı 1 memur bulunmaktadır.

1.3. Mali Yapı

Genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerine bağlı olarak kurulmuş olan döner sermayeli işletmelerin iş ve işlemleri ile bütçelerinin hazırlanması, uygulanması, sonuçlandırılması, muhasebesi, kontrol ve denetimi ile muhasebe yetkililerinin niteliklerine ilişkin usul ve esaslar, Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği ile belirlenmiştir. Dolayısıyla, 5018 sayılı Kanun'un bütçe ile ilgili hükümlerine tabi olmayan işletme bütçesi, adı geçen Yönetmelik'in 4'üncü maddesine göre hazırlanmakta olup; kamu idaresinin üst yöneticisi olan Rektör tarafından onaylanarak yürürlüğe girmektedir.

İşletmenin başlangıç bütçesinde 9.000.000,00 TL gelir öngörülmüş olup, gider bütçesi de aynı tutarda hazırlanmıştır.

2021 yılı bütçe gerçekleştirmelerine Kesin Mizan esas alınarak bakıldığında; İşletmenin bütçe giderinin 20.150.204,47 TL, bütçe gelirinin ise 23.809.799,36 TL olarak gerçekleştiği, yıl içerisinde ek bütçelerle bütçe tahminlerinin güncellendiği görülmüştür.

Bütçe gider ve gelir gerçekleştirmeleri aşağıda yer almaktadır:

Tablo 1: 2021 Yılı Bütçe Gider ve Gelir Gerçekleşmeleri Tablosu

BÜTÇE GİDERLERİ		BÜTÇE GELİRLERİ	
Hesap Kodu ve Adı	Tutar (TL)	Hesap Kodu ve Adı	Tutar (TL)
830.01-Personel Giderleri	1.130.150,01	800.03-Mal ve Hizmet Gelirleri	22.233.418,92
830.02-Sosyal Güvenlik Prim Ödemeleri	...	800.04-Alınan Bağış ve Yardımlar	...
830.03-Mal ve Hizmet Alım Giderleri	6.147.058,34	800.09-Diğer Gelirler	1.488.266,13
830.05-Cari Transferler	1.364.626,99	810-Red ve İadeler (-)	88.114,31
830.06-Sermaye Giderleri	...		
830.10-Ek Ödeme	11.508.369,13		
Toplam:	20.150.204,47	Toplam:	23.809.799,36

2021 Yılı Gelir Tablosuna göre brüt satış geliri 23.723.089,40 TL olan İşletme, faaliyet gideri olarak 20.166.270,20 TL gerçekleştirmek suretiyle dönemi net 3.556.819,20 TL karla tamamlamıştır.

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

Boğaziçi Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi muhasebe ve raporlama işlemlerini, Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nde yer alan hükümlere göre T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından kurulan ve yönetilen Döner Sermayeli İşletmeler Muhasebe Sistemi üzerinden yürütmektedir. İşletme, Yönetmelik'te hüküm bulunmayan hâllerde 5018 sayılı Kanun ve bu Kanun'a dayanılarak hazırlanan diğer yönetmelikler ile Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin genel esaslarını, kıyasen uygulamakta olup; T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından yayımlanan diğer düzenlemelere de tabidir.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden denetime sunulanlar aşağıda yer almakta olup denetim, bunlar ile Usul ve Esaslar'ın 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır:

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Gelir tablosu,
- Envanter defteri,

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan bilanço ve gelir tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan;

mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürlerinin tasarlanmasına esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Boğaziçi Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi 2021 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve kamu idaresi tarafından sunulan geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAĞI BULGULAR

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

B. DİĞER BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olmayan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: İşletmeler Arası Mali Borçlardan Alacaklar Hesabı ve İşletmeler Arası Mali Borçlar Hesaplarının Kullanılmaması

Döner sermaye bilançosu incelendiğinde İşletmeler Arası Mali Borçlardan Alacaklar Hesabı ve İşletmeler Arası Mali Borçlar hesaplarının kullanılmadığı bu hesaplar yerine Merkez ve Şubeler Cari Hesabının kullanıldığı tespit edilmiştir.

Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin 134 İşletmeler Arası Mali Borçlardan Alacaklar Hesabını düzenleyen 116'ncı maddesinde Hesabın İşleyişi ile ilgili olarak;

“(1) İşletmeler arası malî borçlardan alacaklar hesabına ilişkin borç ve alacak kayıtları aşağıda gösterilmiştir:

a) Borç

1) *Vadesi faaliyet dönemiyle sınırlı olmak üzere işletmeler arası borç verme işlemlerinden doğan alacaklar bu hesaba borç, 103 Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hesabı veya ilgili diğer hesaplara alacak kaydedilir.*

2) *Dönem sonunda, duran varlıklar ana hesap grubunda, işletmelerce verilen borçlardan alacaklar hesabında kayıtlı tutarlardan, vadesi bir yılın altına düşenler bu hesaba borç, 234 İşletmeler Arası Malî Borçlardan Alacaklar Hesabına alacak kaydedilir.*

b) Alacak

1) *İşletmece verilen borçlardan yapılan tahsilat 102 Bankalar Hesabı veya ilgili diğer hesaplara borç, bu hesaba alacak kaydedilir.*

2) *Bu hesapta kayıtlı tutarlardan, herhangi bir nedenle işletme aleyhine silinenler ilgili gider hesabına borç, bu hesaba alacak kaydedilir.*

Mezkur Yönetmeliğin 303 İşletmeler Arası Mali Borçlar Hesabını düzenleyen 262'nci maddesinde Hesabın İşleyişi ile ilgili olarak;

“(1) İşletmeler arası malî borçlar hesabına ilişkin alacak ve borç kayıtları aşağıda gösterilmiştir.

a) Alacak

1) *İşletmelerden alınan ve vadesi bir yıldan az olan malî borçlar bu hesaba alacak, 102 Bankalar veya ilgili hesaba borç kaydedilir.*

2) *Uzun vadeli yabancı kaynaklar ana hesap grubu içindeki işletmeler arası malî borçlar hesabında kayıtlı olup dönem sonunda vadesi bir yılın altına düşen borçlar bu hesaba alacak, 403 İşletmeler Arası Malî Borçlar Hesabına borç kaydedilir.*

b) Borç

1) *Bu hesapta kayıtlı tutarlardan geri ödenenler, bu hesaba borç, 103 Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hesabı ya da ilgili diğer hesaplara alacak kaydedilir.*

2) *Bu hesapta kayıtlı tutarlardan işletme lehine silinenler, bu hesaba borç, 602 Diğer Gelirler Hesabına alacak kaydedilir.”* şeklinde düzenleme getirilmiştir.

134 İşletmeler Arası Mali Borçlardan Alacaklar Hesabı, ilgili mevzuatına dayanılarak vadesi faaliyet dönemiyle sınırlı olmak üzere nakit olarak verilen borçlardan kaynaklanan alacakların ve bu alacaklara karşılık nakden yapılan tahsilatlar ile işletme aleyhine silinen tutarların izlenmesi için kullanılır. 303 İşletmeler Arası Mali Borçlar Hesabı da aynı idareye bağlı olarak faaliyet gösteren işletmelerin mevzuatları gereği birbirlerine olan kısa vadeli malî borçlar ile uzun vadeli yabancı kaynaklar ana hesap grubu içindeki işletmeler arası malî borçlar hesabında kayıtlı tutarlardan vadesi bir yılın altına inenlerin izlenmesi için kullanılır. Ancak uygulamada Yönetmeliğe aykırı olarak bu hesaplar yerine Merkez ve Şubeler Cari Hesabının kullanıldığı görülmüştür.

Yukarıdaki mevzuat hükümleri birlikte değerlendirildiğinde Merkez ve Şubeler Cari Hesabında yer alan 12.674.522,27 TL' lik tutarın muhasebe kaydının 134 İşletmeler Arası Mali Borçlardan Alacaklar ve 303 İşletmeler Arası Mali Borçlar Hesapları kullanılarak yapılması gerektiği düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında birimlerin hesapları düzenlenerek birimler arasındaki para aktarmalarında bundan sonra 393 Merkez ve Şubeler Cari Hesabı kullanılmayarak, 134 İşletmeler Arası Mali Borçlardan Alacaklar Hesabı ve 303 İşletmeler Arası Mali Borçlar Hesaplarının kullanılmaya başlanılacağını bildirmiştir.

Sonuç olarak kamu idaresi birimler arasındaki para aktarmalarında 134 İşletmeler Arası Mali Borçlardan Alacaklar Hesabı ve 303 İşletmeler Arası Mali Borçlar Hesaplarının kullanılacağını bildirmiş olup konu önemine binaen denetim raporuna alınmıştır.

BULGU 2: Temel İhale Usulleriyle Yapılması Gereken İşlerin Doğrudan Temin Yöntemiyle Parçalara Bölünerek Yapılması

Aynı ihale konusu içinde yer alabilecek nitelikteki bazı hizmet alımlarının, tek seferde ihale yoluyla temin edilmesi yerine, kısımlara bölmek suretiyle doğrudan temin yöntemi kullanılarak gerçekleştirildiği görülmüştür.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun "Doğrudan temin" başlıklı 22'nci maddesinde;

"Aşağıda belirtilen hallerde ihtiyaçların ilan yapılmaksızın ve teminat alınmaksızın doğrudan temini usulüne başvurulabilir. ... d) Büyükşehir belediyesi sınırları dahilinde bulunan idarelerin on beş milyar (2021 yılı için bu tutar 121.405,00 TL olarak belirlenmiştir.), diğer idarelerin beş milyar Türk Lirasını (2021 yılı için bu tutar 40.443,00 TL olarak

belirlenmiştir.) aşmayan ihtiyaçları ile temsil ağırlama faaliyetleri kapsamında yapılacak konaklama, seyahat ve iaşeye ilişkin alımlar. ...” denilmektedir.

Kanununun “Temel İlkeler” başlıklı 5’inci maddesinde; “İdareler, bu Kanuna göre yapılacak ihalelerde; saydamlığı, rekabeti, eşit muameleyi, güvenilirliği, gizliliği, kamuoyu denetimini, ihtiyaçların uygun şartlarla ve zamanında karşılanmasını ve kaynakların verimli kullanılmasını sağlamakla sorumludur.

Aralarında kabul edilebilir doğal bir bağlantı olmadığı sürece mal alımı, hizmet alımı ve yapım işleri bir arada ihale edilemez.

Eşik değerlerin altında kalmak amacıyla mal veya hizmet alımları ile yapım işleri kısımlara bölünemez. Bu Kanuna göre yapılacak ihalelerde açık ihale usulü ve belli istekliler arasında ihale usulü temel usullerdir. Diğer ihale usulleri Kanunda belirtilen özel hallerde kullanılabilir. ...” denilmektedir.

Kanun hükmünden de anlaşılacağı üzere, temel ihale usulleri dışında yer alan doğrudan temin yöntemi ile ihtiyaçların karşılanması ancak kanunda belirtilen özel hallerde mümkün olabilmektedir. Kanunda bu özel hallerden biri olarak “Büyükşehir belediyesi sınırları dâhilinde bulunan idarelerin on beş milyar, diğer idarelerin beş milyar Türk Lirasını aşmayan ihtiyaçları...” belirtilmiştir. (2021 yılı için söz konusu limit tutarı Büyükşehir belediyesi sınırları dâhilinde bulunan idareler için 121.405,00 TL’dir) Yine yukarıda yer verilen mevzuat hükümlerine göre bu parasal limitlerin altında kalmak amacıyla mal ve hizmet alımlarının kısımlara bölünemeyeceği açıktır.

Ancak 2021 yılında Boğaziçi Üniversitesi Yaşam Boyu Eğitim Merkezinin reklam ve tanıtımı için açık ihale yöntemiyle hizmet alım ihalesinin yapılması gerekirken aynı yükleniciden üç kez doğrudan temin yöntemiyle kısımlara bölünerek reklam ve tanıtım hizmeti alınmıştır.

Kamu idaresi cevabında Yaşam Boyu Eğitim Merkezinde açılması düşünülen eğitimlerin duyurulması amacıyla sosyal medya reklam hizmeti alındığını ve bu tür alımların 4734 sayılı Kanunda belirtilen temel ihale usulleri ile temin edilmesi konusunda gereken hassasiyetin gösterileceğini belirtmiştir.

Kurumun söz konusu hizmet alımını ihale etmesi gerekirken kısımlara bölerek aynı yükleniciden doğrudan temin yöntemiyle yapması neticesinde, Kamu İhale Kanunu'nun

ihalelerde rekabet, saydamlık, eşit muamele, güvenilirlik ve kaynakların verimli kullanılması ilkelerine aykırı hareket ettiği, bu hizmet alımının 4734 sayılı Kanunda belirtilen temel ihale usulleri ile temin edilmesi gerektiği düşünülmektedir.

BULGU 3: Döner Sermaye İşletmesi Bünyesinde Faaliyeti Olmayan Birimlerin Bulunması

Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü bünyesinde bulunan bazı döner sermaye işletme birimlerinin 2021 yılı içerisinde herhangi gelir getirici bir faaliyette bulunmadığı, bir kısmının daha önceki yıllarda da hiç faaliyet göstermediği görülmüştür.

2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun "Döner sermaye" başlıklı 58'inci maddesine dayanılarak çıkarılan Yükseköğretim Kurumları Döner Sermaye İşletmelerinin Kurulmasına İlişkin Yönetmeliğin "Kuruluş" başlıklı 4'üncü maddesinde;

"Yükseköğretim kurumları, ilgili yönetim kurulunun önerisi ve Yükseköğretim Kurulunun onayı, Hazine ve Maliye Bakanlığının uygun görüşü ve Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığının görüşünü alarak döner sermaye işletmesi kurabilirler. Özel yönetmeliklere sermaye limiti, yönetim organları, faaliyet alanları dışında özel hükümler konulamaz." denilmektedir.

Aynı Yönetmeliğin "Faaliyet Alanları" başlıklı 5'inci maddesinde ise;

"Döner sermaye işletmelerinin yükseköğretim kurumlarının esas faaliyetlerini aksatmayacak şekilde çalıştırılması gerekir. Bu işletmelerin;

a) Bilimsel görüş vermek, proje hazırlamak, araştırma, uygulama ve benzeri hizmetler yapmak,

b) Belirli bilimsel sonuçların uygulamasını sağlamak,

c) Üniversite ve ona bağlı kurumlarda hasta muayene ve tedavisi yapmak ve bunlarla ilgili tahlil ve araştırmaları yürütmek,

ç) Yükseköğretim kurumlarının eğitim ve öğretim faaliyet alanları ile sınırlı olarak mal ve hizmet üretiminde bulunmak,

amaçlarından biri veya birkaçına yönelik faaliyette bulunması gerekir.

Döner sermaye işletmeleri, çalışmalarını sırasında eğitim ve öğretim ile bunlara katkıda bulunan uygulamayı ön planda tutar.” denilerek döner sermaye işletmelerinin yukarıda sıralanan faaliyetlerden bir veya birkaçına yönelik mal veya hizmet üretiminde bulunması gerektiği açıkça belirtilmiştir.

5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanunu 11’inci maddesinde;

“ ...

Üst yöneticiler, idarelerinin stratejik planlarının ve bütçelerinin kalkınma planına, yıllık programlara, kurumun stratejik plan ve performans hedefleri ile hizmet gereklerine uygun olarak hazırlanması ve uygulanmasından, sorumlulukları altındaki kaynakların etkili, ekonomik ve verimli şekilde elde edilmesi ve kullanımını sağlamaktan, kayıp ve kötüye kullanımının önlenmesinden, malî yönetim ve kontrol sisteminin işleyişinin gözetilmesi, izlenmesi ve kanunlar ile Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinde belirtilen görev ve sorumlulukların yerine getirilmesinden Bakana; mahallî idarelerde ise meclislerine karşı sorumludurlar

...” denilmek suretiyle üst yöneticilerin idarelere ilişkin sorumluluklarının ne olduğu açıklanmıştır. Bu durumda üst yöneticinin faaliyet göstermeyen birimleri gözden geçirmesi gerekmektedir.

Boğaziçi Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi’ne bağlı gelir getirici faaliyeti olmayan birimlerin durumu aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 2: Gelir Getirici Faaliyeti Olmayan Birimler

Birim	Durum
Kurumsal Yönetim ve Finansal Düzenleme Uyg. ve Arş. Merkezi	2015 den Beri Geliri Yok
Psikolojik Araştırma Ve Uyg.Merkezi-Bü pam	2020 de Geliri Var 2021 de Yok
Cam İşleme Atölyesi Merkezi	2020 de Geliri Var 2021 de Yok
Enerji Politikaları Uygulama ve Araştırma Merkezi	2020 de Geliri Var 2021 de Yok
İş Analitiği ve Müşteri İlgörüsü Uygulama ve Araştırma Merkezi	2020 ve 2021 de Geliri Yok
Girişimcilik Uygulama ve Araştırma Merkezi	2020 ve 2021 de Geliri Yok

2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu’nun 58’inci maddesine dayanılarak çıkarılan Yükseköğretim Kurumları Döner Sermaye İşletmelerinin Kurulmasına İlişkin Yönetmeliğin faaliyet alanlarını düzenleyen 5’inci maddesinde de belirtildiği gibi döner sermaye

işletmelerinin bu maddede sayılan mal ve hizmet üretiminde bulunmak amaçlarından biri veya birkaçına yönelik faaliyette bulunması gerekir.

Kamu idaresi cevabında herhangi bir mal ve hizmet üretiminde bulunmayan işletmelerin gereksiz işlem yükü ve iş hacminin azaltılması açısından Saymanlık ile görüşülerek geliri olmayan birimlerin kapatılmasının sağlanacağını bildirmiştir.

Sonuç olarak, kamu idaresi cevabında geliri olmayan birimlerin kapatılacağını bildirmiş olup; herhangi bir mal ve hizmet üretiminde bulunmayan söz konusu işletmelerin, bundan sonraki dönemlerde de üretime konu bir faaliyette bulunmaları söz konusu değilse, özellikle yıl sonu itibarıyla Döner Sermaye Mali Yönetim Sistemi üzerindeki gereksiz işlem yükü ve iş hacminin azaltılması açısından çalışmaların tamamlanmasının uygun olacağı düşünülmektedir.

BULGU 4: Mal ve Hizmet Alımlarında Kamu İhale Kurulunun İzni Olmadan Yüzde 10 Sınırının Aşılması

İdarenin mal ve hizmet alımlarında 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 62'nci maddesinin (1) bendindeki %10 sınırının aşıldığı ancak buna ilişkin Kamu İhale Kurulundan izin alınmadığı tespit edilmiştir.

4734 sayılı Kanun'un "İdarelerce uyulması gereken diğer kurallar" başlıklı 62'nci maddesinin (1) bendinde;

"Bu Kanunun 21 ve 22'nci maddelerindeki parasal limitler dahilinde yapılacak harcamaların yıllık toplamı, idarelerin bütçelerine bu amaçla konulacak ödeneklerin %10'unu Kamu İhale Kurulunun uygun görüşü olmadıkça aşamaz." denilmektedir.

4734 Sayılı Kamu İhale Kanununun 62'nci Maddesinin (1) Bendi Kapsamında Yapılacak Başvurulara İlişkin Tebliğ'in 4'üncü maddesinin altıncı fıkrasında; idarelerin bütçelerinde yapım işleri için öngörülen ödenek tutarının % 10'unun, 22'nci maddenin (d) bendinde yer alan parasal limiti geçmesi halinde Kamu İhale Kurulu'ndan görüş alınmasının zorunlu olduğu belirtilmektedir.

Öte yandan 4734 sayılı Kanun'un "Görevlilerin Ceza Sorumluluğu" başlıklı 60'ıncı maddesinde cezai sorumluluklar düzenlenmiş, maddenin son paragrafında da Kanun'un 5'inci maddesinde belirtilen ilkelere ve 62'nci maddesinde belirtilen kurallara aykırı olarak ihaleye çıkılmasına izin verenler ve ihale yapanlar hakkında da bu maddede belirtilen müeyyidelerin uygulanacağı hüküm altına alınmıştır.

Yapılan incelemelerde, üniversitenin döner sermaye işletmesinin mal ve hizmet alımlarında ihale ve harcamaya yetkili birimlerin Tebliğin emrettiği şekilde 22/d maddesi kapsamında yapacakları harcamaları mali yıl içinde takip etmediği, öngörülen ödeneklerin mal alımlarında %26,53 hizmet alımlarında ise %14,78 ine ulaşılacak suretiyle %10 sınırının aşıldığı ve uygun görüş için Kamu İhale Kuruluna başvuruda bulunulmadığı tespit edilmiştir.

Kamu idaresi cevabında Döner Sermaye Birimlerinin sayısının fazla oluşu ve taleplerinin farklı dönemlerde olması nedeniyle ihaleye çıkılmasının zorlaştığını bu nedenle doğrudan temin yöntemiyle alımların yapıldığını, bundan sonra 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 22/d hükmünde belirtilen parasal limitler dahilinde doğrudan temin usulü ile yapılacak alımlar için %10 sınırına uyulması, sınırın aşılması durumunda ise öncesi Kamu İhale Kurulundan görüş alınması konusunda gereken hassasiyet gösterileceğini belirtmiştir.

Bu itibarla, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 22/d hükmünde belirtilen parasal limitler dahilinde doğrudan temin usulü ile yapılacak alımlar için aynı Kanun'da belirlenen sınırlara uyulması, sınırın aşılmadığının takibi, olağanüstü durumlar nedeniyle sınırın aşılması gerekiyorsa da uygun görüş için Kamu İhale Kuruluna müracaat edilmesi ve bu görüş alınmadan alım yapılmamasının uygun olacağı değerlendirilmektedir.

T.C. SAYIşTAY BAşKANLIğI

06520 Balgat / ANKARA

Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00

e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr

<https://www.sayistay.gov.tr>

8. EKLER

EK 1: ÖNCEKİ YIL/YILLAR SAYIŞTAY DENETİM RAPORUNA İLİŞKİN İZLEME FORMU

Önceki Yıl/Yıllar Sayıştay Denetim Raporuna İlişkin İzleme Tablosu			
Bulgu Adı	Yıl/Yıllar	İdare Tarafından Yapılan İşlem	Açıklama
Döner Sermaye İşletmesi Bünyesinde Faaliyeti Olmayan Birimlerin Bulunması	2020	Yerine Getirilmedi	Konu Bu Raporun Diğer Bulgular Bölümünde 3 Numaralı Bulguda Yer almaktadır.

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

**BOĞAZIÇI ÜNİVERSİTESİ SOSYAL
TESİS**

2021 YILI DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU

İÇİNDEKİLER

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ.....	38
2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUğU.....	39
3. SAYIşTAYIN SORUMLULUğU	40
4. DENETİMİN DAYANAğI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	40
5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEğERLENDİRİLMESİ	41
6. DENETİM GÖRÜşÜ.....	41
7. DENETİM BULGULARI.....	41

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

B. Diğer Bulgular

1. Kıdem Tazminatı Karşılıklarının Ayrılmaması
2. Dayanıklı Taşınırın Doğrudan Giderleştirilmesi ve Maddi Duran Varlıklar Defteri Tutulmaması

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Boğaziçi Üniversitesi Sosyal Tesis İşletmesi 29.03.2007 tarihinde kurulmuş olup, 2018 yılında bağlı olduğu Sağlık, Kültür ve Spor Dairesi Başkanlığından Üniversite Yönetim Kurulunun kararı ile tamamen ayrılarak Genel Sekreterliğe bağlanmıştır.

İşletme muhasebe kayıt ve işlemlerinde; saydamlık, hesap verilebilirlik ve tekdüzenin sağlanması; işlemlerinin kayıt altına alınması, faaliyetlerinin gerçek mahiyetlerine uygun olarak sağlıklı ve güvenilir bir biçimde muhasebeleştirilmesi, mali tablolarının zamanında, doğru, muhasebenin temel kavramları ve genel kabul görmüş ilkeleri çerçevesinde, yönetimin ve diğer ilgili kişilerin bilgi ihtiyaçlarını karşılayacak şekilde hazırlanması ve raporlanmasına ilişkin esas ve usullerin belirlenmesi amacıyla 01.01.2006 tarihinde yürürlüğe giren Kamu Kurum ve Kuruluşlarınca İşletilen Sosyal Tesislerin Muhasebe Uygulamalarına Dair Esas ve Usulleri uygulamaktadır.

Sosyal Tesisler İşletme Müdürlüğü; hizmet bedeli olarak alınan yemek, konaklama ve diğer hizmet bedellerinin tespitinde ve elde edilen gelirlerin kullanımında T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığınca çıkarılan Kamu Sosyal Tesislerine İlişkin Tebliğ hükümlerine uygun hareket etmektedir.

Üniversite Yönetim Kurulu'nun 08.09.2020 gün, 2020/03 sayılı toplantısında Boğaziçi Üniversitesi Sosyal Tesis İşletmesi Yönergesi yürürlüğe konulmuştur.

Sosyal Tesis İşletmesi misafirhane, spor ve eğitim birimleri, yemekhane ve yurt birimlerinden oluşmaktadır.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

Boğaziçi Üniversitesi Üst Yöneticisinin yönetim ve tasarrufu çerçevesinde faaliyet gösteren ve Genel Sekreter ve İşletme Müdürüne bağlı olan Sosyal Tesis İşletme Müdürlüğünde, işçi statüsü ile istihdam edilen ve giderleri sosyal tesis bütçesinden karşılanan toplam 45 kişi çalışmaktadır.

1.3. Mali Yapı

Gelirleri ile giderlerini karşılayan Sosyal Tesis İşletme Müdürlüğünün, 2021 yılı konsolide edilmiş gerçekleşmesi, 4.551.630,51 TL gelire karşılık 3.537.575,25 TL gider olup dönem 1.014.055,26 TL karla kapatılmıştır.

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

Kamu Kurum ve Kuruluşlarınca İşletilen Sosyal Tesislerin Muhasebe Uygulamalarına Dair Esas ve Usuller ile T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından hazırlanan ve yayımlanan Tebliğlere göre işlemlerini kayıt altına alan, muhasebeleştirilen ve mali tablolarını hazırlayıp raporlayan sosyal tesislerden kurumlar vergisi mükellefi olanlar, Esas ve Usuller'in muhasebe işlemlerinin raporlanmasına ve hesapların konsolidasyonuna ilişkin hükümlerine tabidir.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden denetime sunulanlar aşağıda yer almakta olup; denetim, bunlar ile Usul ve Esaslar'ın 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır:

- Yevmiye defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Gelir tablosu.

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan bilanço ve gelir tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların

önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Boğaziçi Üniversitesi Sosyal Tesis İşletmesi 2021 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve kamu idaresi tarafından sunulan, geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAĞI BULGULAR

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

B. DİĞER BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olmayan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Kıdem Tazminatı Karşılıklarının Ayrılmaması

Boğaziçi Üniversitesi Sosyal Tesis İşletmesi mali tabloları incelendiğinde üniversite bünyesinde istihdam edilen işçiler için ayrılması gereken kıdem tazminatı karşılıklarının ayrılmadığı ve ilgili hesaplara kaydedilmediği tespit edilmiştir.

Kamu Kurum ve Kuruluşlarınca İşletilen Sosyal Tesislerin Muhasebe Uygulamalarına Dair Esas ve Usullerin “Amaç” başlıklı 1’inci maddesinde;

“Bu Esas ve Usullerin amacı, kamu kurum ve kuruluşlarınca işletilen sosyal tesislerin hesap ve kayıt düzeninde saydamlık, hesap verilebilirlik ve tekdüzenin sağlanması; işlemlerinin kayıt altına alınması, faaliyetlerinin gerçek mahiyetlerine uygun olarak sağlıklı ve güvenilir bir biçimde muhasebeleştirilmesi, mali tablolarının zamanında, doğru, muhasebenin temel kavramları ve genel kabul görmüş ilkeleri çerçevesinde, yönetimin ve diğer ilgili kişilerin bilgi ihtiyaçlarını karşılayacak şekilde hazırlanması ve raporlanmasına ilişkin esas ve usullerin belirlenmesidir.” denilmektedir.

Muhasebenin temel kavramlarından olan ihtiyatlılık ve dönemsellik ilkeleri gereği muhtemel risklere ve olaylara karşı karşılık ayrılması ve birden fazla faaliyet dönemi ile ilişkili olan ödemelerin sadece yapıldığı dönemde değil her faaliyet döneminde ayrı ayrı hesaplanması gerekmektedir.

İşletmenin mali tabloları incelendiğinde istihdam edilen işçiler için kıdem tazminatı karşılıklarının ayrılmadığı ve ilgili hesaplara kaydedilmediği görülmüştür. Kıdem tazminatı karşılığı hesaplarının çalıştırılmaması mali tabloların eksik bilgi üretmesine neden olmaktadır. Tek Düzen Hesap Planında, belirlenecek esaslar çerçevesinde ayrılacak kıdem tazminatları karşılıklarının 472 Kıdem Tazminatları Karşılığı Hesabında izlenmesi ve bir yıl içinde ödenmesi öngörülen kıdem tazminatlarının da 372 Kıdem Tazminatları Karşılığı hesabında izlenmesi gerekmektedir.

Kamu idaresi Kıdem Tazminatı Karşılıklarının 2022 yılında ayrılacağını bildirmiş olmasına rağmen bu durum 2021 yılı mali tablolarını etkilememiştir.

Kamu idaresi cevabı ve yukarıda yer alan mevzuat hükümleri gereğince Sosyal Tesis İşletmesi bünyesinde istihdam edilen işçiler için muhasebenin ihtiyatlılık kavramı ve dönemsellik ilkesi gereği kıdem tazminatı karşılığı ayrılması ve ilgili hesaplara kaydedilmesine ilişkin çalışmaların başlamasının uygun olacağı değerlendirilmektedir.

BULGU 2: Dayanıklı Taşınırların Doğrudan Giderleştirilmesi ve Maddi Duran Varlıklar Defteri Tutulmaması

Boğaziçi Üniversitesi Sosyal Tesis İşletmesi mali tablolarının incelenmesi neticesinde satın alınan dayanıklı taşınırların varlık hesaplarına kaydedilmediği ve işletmede maddi duran varlıklar defterinin tutulmadığı tespit edilmiştir.

Kamu Kurum ve Kuruluşlarınca İşletilen Sosyal Tesislerin Muhasebe Uygulamalarına

Dair Esas ve Usuller'in "Taşınır işlemleri" başlıklı 57'nci maddesinde;

"Sosyal tesislerin edinmiş oldukları taşınırlar hakkında, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 44 ve 45'inci maddelerine göre taşınırlara ilişkin olarak düzenlenen yönetmelik hükümleri uygulanır" denilmekte olup sosyal tesisler de diğer idareler gibi Taşınır Mal Yönetmeliği hükümlerine tabidirler.

Yapılan incelemede taşınır mahiyetinde olan demirbaş ve cihazların 253 Tesis, Makine ve Cihazlar Hesabı ile 255 Demirbaşlar Hesabına alınmadan doğrudan giderleştirildiği görülmüş olup her ne kadar taşınırlara sene sonunda gider hesabına kayıt yapılarak %100 amortisman ayrılacaksa da, bu doğrudan giderleştirme bilançonun aktif tarafındaki maddi duran varlıklar hesap grubunda yıl içindeki işlemlerin gözükmemesine yol açmıştır.

Kamu idaresi cevabında Sosyal Tesisler İşletme Müdürlüğüne ait olduğu tespit edilen taşınırların işletmede maddi duran varlıklar defterinin tutularak takip edileceğini bildirmişlerdir.

Kamu idaresi cevabı ve yukarıda yer alan açıklamalar ve mevzuat hükümleri gereğince satın alınan dayanıklı taşınırların varlık hesaplarına kaydedilmesi ve işletmede maddi duran varlıklar defterinin tutulmasına ilişkin işlemlerin başlatılmasının uygun olacağı değerlendirilmektedir.

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

06520 Balgat / ANKARA

Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00

e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr

<https://www.sayistay.gov.tr>